

Majetková a kapitálová výstavba podniku

Veronika Hedija

Obsah přednášky

1. Výstavba podniku
2. Rozvaha
3. Majetek podniku
4. Kapitál podniku
5. Finanční páka a daňový štít
6. Pravidla financování

Výstavba podniku

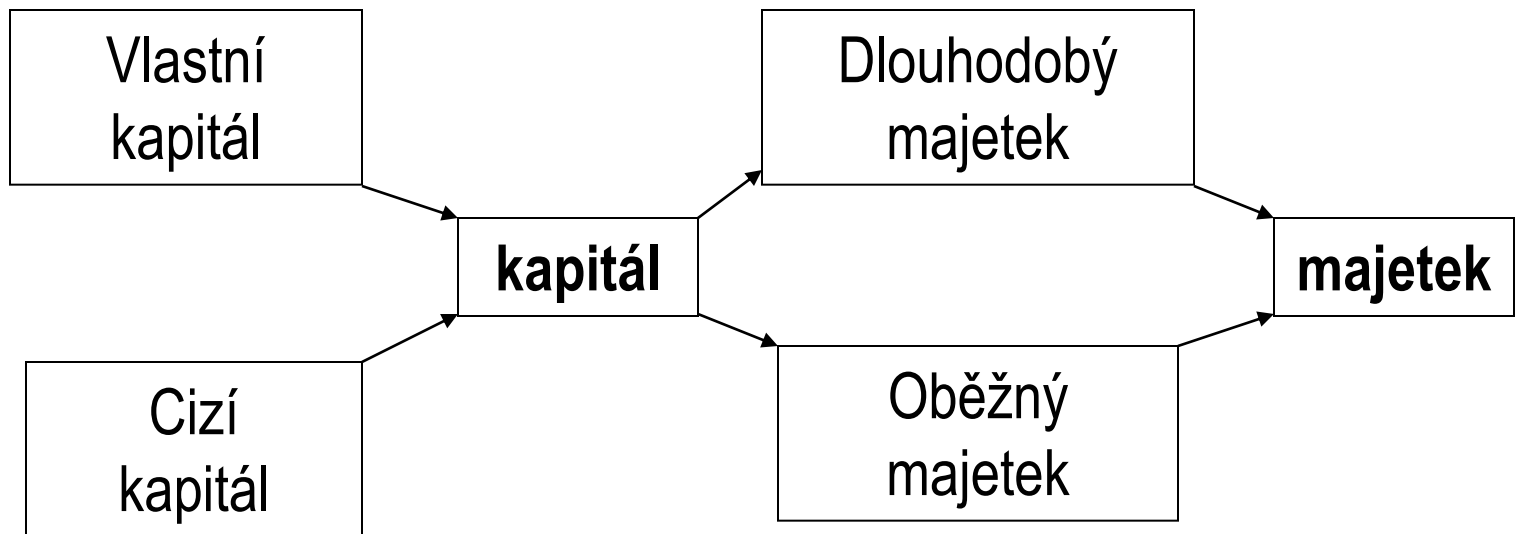
Z čeho financovat výstavbu podniku?

- Po založení a vzniku podniku následuje proces majetkové výstavby
- Potřeba **zajistit kapitál** a **opatřit výrobní faktory**
 - najmout řídicí a výkonné pracovníky
 - pořídit dlouhodobý majetek a materiál nezbytný k podnikání (pořídit majetek podniku)

➤ Zdrojem financování majetku je kapitál

- Rozlišujeme:
 - **Vlastní kapitál** (majetek podnikatele, může mít podobu peněžních prostředků, ale může se jednat o budovy, dopravní prostředky, které podnikatel do podnikání vloží. Výše vlastního kapitálu je v tomto případě vyjádřena na základě odhadu hodnoty majetku, vloženého do podnikání)
 - **Cizí kapitál** (finanční prostředky věřitelů, např. využití bankovního úvěr)

Vztah mezi majetkem a kapitálem

Rozvaha

Rozvaha (Balance)

- Zachycuje písemný přehled majetku podniku a jeho finančního krytí k určitému datu
- Levá strana - peněžní vyjádření majetku podniku – **aktiva podniku**. Majetek a jeho struktura.
- Pravá strana - kapitálové zdroje – **pasiva podniku**. Finanční krytí majetku Zdroje financování a jejich struktura.

Druhy rozvahy:

- **Zahajovací** (při založení podniku)
- **Řádná**
 - počáteční rozvaha k 1.1.,
 - konečná rozvaha k 31.12.
- **Mimořádná** (v mimořádných situacích jako je rozdělení, sloučení či zrušení podniku)

AKTIVA**ROZVAHA****PASIVA****1. Dlouhodobý majetek**

Dlouhodobý nehmotný majetek

Dlouhodobý hmotný majetek

Dlouhodobý finanční majetek

2. Oběžná aktiva

Zásoby

Pohledávky

Krátkodobý finanční majetek

Peněžní prostředky

3. Časové rozlišení aktiv**Aktiva celkem****1. Vlastní kapitál**

Základní kapitál

Kapitálové fondy

Fondy ze zisku

Výsledek hospodaření minulých let

Výsledek hos. běžného období

2. Cizí zdroje

Rezervy

Závazky

3. Časové rozlišení pasiv**Pasiva celkem**

Vlastnosti rozvahy

- Bilance zachycuje dvojí pohled na majetek podniku
 - přehled majetku (aktiva)
 - a zdroje jeho financování (pasiva)
- Je založena na **bilančním principu** (každé aktivum muselo být z něčeho financováno)

$$\text{aktiva} = \text{pasiva}$$

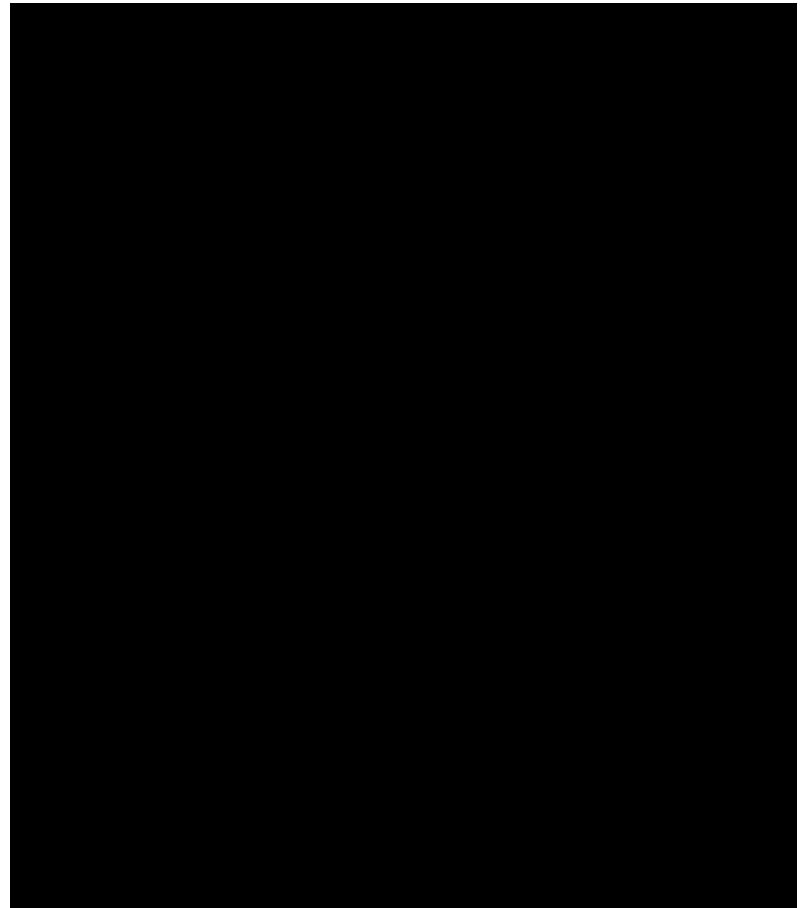
- pro bilanci je charakteristická **bilanční rovnost** (aktiva se musí rovnat pasivům)

Majetek podniku

Majetek podniku

Nabývá podoby:

- **dlouhodobého majetku** nebo
- **oběžných aktiv.**

Dlouhodobý majetek

- podniku tento majetek slouží **po dobu delší než jeden rok.**
- Dlouhodobý majetek členíme na:
 - **Nehmotný majetek** (má podobu různých oprávnění, např. patenty, licence, software, nehmotné výsledky výzkumu a vývoje)
 - **Hmotný majetek** (fyzickou podobu, nespotřebovává se najednou, ale postupně - většinou se opotřebovává. Míra opotřebení vyjádřena odpisy)
 - **Nemovitý** (pevně spojen se zemí, přemístit ho nelze, popřípadě lze, ale s neúměrně vysokými náklady. Např. pozemky, budovy, trvalé stavby)
 - **Movitý** (není pevně spojen se zemí a lze jej přemístit - stroje, přístroje, dopravní prostředky atd.).
 - Dle zákona o daních z příjmů hranice pro zařazení (u samostatných hmotných movitých věcí) je vstupní cena vyšší než 80 000 Kč
 - **Finanční majetek** (cenné papíry, které podnik nakoupil s cílem dlouhodobé držby, majetkové podíly podniku v jiných společnostech, poskytnuté dlouhodobé úvěry)

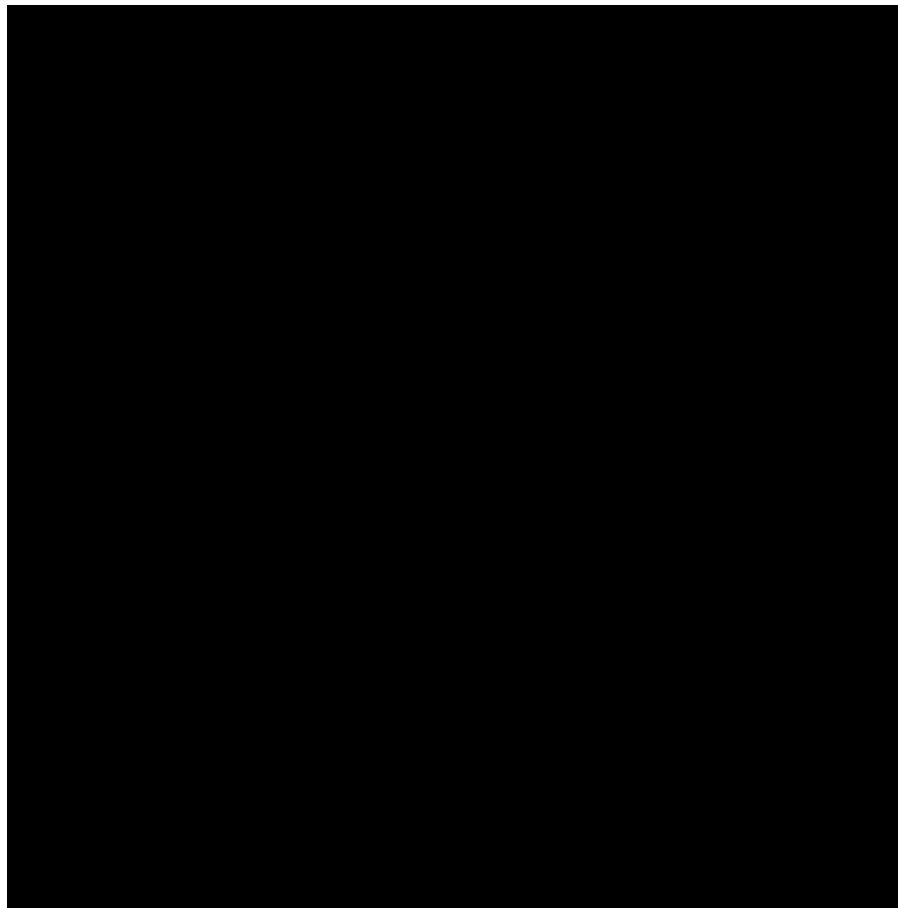
Oběžná aktiva

- mohou mít :
 - **věcnou** (majetek, který přechází do přímé spotřeby – materiál, výrobky...)
 - nebo **finanční formu** (hotovost, peníze na účtech u bank, krátkodobé cenné papíry či cenné papíry určené k obchodování a pohledávky firmy)
- V rámci oběžných aktiv rozeznáváme:
 - **Zásoby** (materiál, nedokončená výroba, hotové výrobky, nakoupené zboží)
 - **Pohledávky**
 - **krátkodobé** – do jednoho roku,
 - **dlouhodobé** – více než jeden rok.
 - nejčastěji podobu pohledávek **z obchodního styku** (dosud neuhrazené faktury, které podnik vystavil svým odběratelům)
 - pohledávky **vůči zaměstnancům** (náhrada manka a škod),
 - pohledávky **za společníky** (dosud nezaplacené vklady či poskytnuté půjčky)
 - pohledávky za **státem** (např. placené zálohy daní)
- **Krátkodobý finanční majetek** (krátkodobé cenné papíry či cenné papíry určené k obchodování)
- **Peněžní prostředky** (hotovost, peníze na účtech u bank)

Kapitál podniku

Kapitál podniku

- Kapitál podniku představuje zdroj financování majetku podniku
- Dle původu kapitálu jej členíme na:
 - **vlastní kapitál a**
 - **cizí kapitál**

Vlastní kapitál podniku

- Je kapitál, který byl do podnikání
 - vložen podnikatelem (v momentě založení podniku nebo v průběhu činnosti) nebo
 - vytvořen vlastní činností podniku (zisk).
- V rámci vlastního kapitálu rozlišujeme:
 - **Základní kapitál** (peněžité a nepeněžité vklady do podnikání)
 - **Kapitálové fondy** (např. výnosy z přecenění majetku, u akciových společností emisní ážio - rozdíl mezi nominální a prodejní cenou akcií v případě úpisu akcií či navyšování základního jmění. Dříve dary, dotace – ty se dnes účtují do výnosů)
 - **Fondy ze zisku** (vytváří se ze zisku. Slouží podniku na úhradu případných ztrát)
 - **Nerozdělený výsledek hospodaření** (část čistého zisku, která nebyla rozdělena mezi společníky. Slouží k financování další činnosti podniku)
 - **Výsledek hospodaření běžného účetního období**

Cizí kapitál

- představuje závazek, který je nutno v určitém termínu uhradit
- V rámci cizího kapitálu rozlišujeme:
 - **Rezervy** (částky, které podnik vytváří jako pojistku proti riziku či budoucím ztrátám. Např. na budoucí opravy majetku, krytí kurzových ztrát, nedobytných pohledávek. Vytváří se na vrub nákladů)
 - **Závazky**
 - **Krátkodobé závazky** (splatné do 1 roku)
 - **Dlouhodobé závazky** (splatnost delší než 1 rok)
 - závazky podniku **z obchodního styku** (dosud nezaplacené faktury dodavatelům, převzaté zálohy od odběratelů),
 - závazky vůči **zaměstnancům** (dosud nevyplacené mzdy),
 - závazky vůči **státním orgánům** (odvod příspěvků na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění, zálohy daní),
 - závazky vůči **společníkům** (dlužné dividendy),
 - **půjčky a bankovní úvěry** a dluhové cenné papíry

Finanční páka a daňový štít

Je levnější vlastní nebo cizí kapitál?

- **Cizí kapitál** není většinou poskytován zadarmo
 - cenou je placený **úrok** a veškeré **výdaje spojené se získáním cizího kapitálu**
 - Platí: s růstem doby splatnosti se cizí kapitál stává dražší - roste riziko jeho nesplacení a tedy i výše požadovaného výnosu
 - Úrokové náklady daňově uznatelné
- **Vlastní kapitál**
 - Je poskytován bezúročně
 - Na druhou stranu nese vysoké riziko (v případě likvidace jsou akcionáři uspokojováni jako poslední) - požadováno vyšší zhodnocení než u cizího kapitálu. Požadovaná dividenda je vyšší než úrok. Je také spojen s podílem na řízení společnosti.
 - Náklady na vlastní kapitál nejsou daňově uznatelné

Ve skutečnosti tak bývá cizí kapitál levnější než vlastní.

Finanční páka

- **Finanční páka** znamená zvyšování výnosnosti vlastního kapitálu zapojováním jednotek cizího kapitálu

ROE (Return on Equity) = EAT/Vlastní kapitál

*Kde
EAT ... čistý zisk*

- ROE (rentabilita vlastního kapitálu) vyjadřuje
 - kolik korun zisku připadá na korunu vloženého vlastního kapitálu
 - nebo alternativně procentní zhodnocení vlastního kapitálu (x100)
- Nahrazováním cizího kapitálu vlastním dochází k růstu rentability vlastního kapitálu (ROE)
 - na stejný objem zisku užíváme méně vlastního kapitálu, proto podíl zisku na vlastním kapitálu roste

Např. $t=0,2$ $i=0,1$ čistá úroková sazba = $0,1 \cdot (1-0,2) = 0,1 \cdot 0,8 = 0,08$
čistá úroková sazba je 8 %

Daňový štít

- **Daňový štít (efekt)** znamená daňovou úsporu vyvolanou užitím cizího kapitálu
- Úroky placené z cizího kapitálu vstupují do nákladů (nákladové úroky) a snižují tak výsledek hospodaření. Placená daň z příjmů PO je tak nižší.

Čisté náklady cizího kapitálu = úrok – daňová úspora

Čisté náklady cizího kapitálu = $i \cdot CK - t \cdot (i \cdot CK)$

Čisté náklady cizího kapitálu = $[i \cdot (1-t)] \cdot CK$

Kde

i ... úroková sazba

t ... sazba daně z příjmu PO

CK...úročený cizí kapitál

„Čistá“ úroková sazba

- Daňový štít působí za předpokladu, že firma dosahuje provozní zisk:
EBIT > 0

Příklad

Předpokládejme dvě modelové situace:

- A. Vlastní kapitál podniku je 5 milionů. Pokud by podnik financoval svou činnost jen vlastním kapitálem, dosáhl by zisku před zdaněním ve výši 1 milion. Daň z příjmů právnických osob dosahuje 20%.
- B. Předpokládejme, že stejný podnik použije polovinu vlastního kapitálu a polovinu cizího, který získá z dlouhodobého bankovního úvěru. Vlastní kapitál bude 2,5 mil. a cizí kapitál také 2,5 mil. Zisk před zdaněním a placením úroků zůstává 1 milion. Úrok z poskytnuté půjčky je 10 % p.a..
 - a) Vypočítejte ROE a výši daně ze zisku u obou variant
 - b) Vypočítejte čisté náklady cizího kapitálu a čistou úrokovou sazbu
 - c) Určete sílu finanční páky a daňové štítu

Řešení

- Vypočítejte ROE a výši daně ze zisku u obou variant
- Vypočítejte čisté náklady cizího kapitálu a čistou úrokovou sazbu
- Určete sílu finanční páky a daňové štítu

	Varianta A	Varianta B
Vlastní kapitál	5 000 000	2 500 000
Cizí kapitál	0	2 500 000
Celkový kapitál	5 000 000	5 000 000
EBIT (zisk před platbou úroků a daně z příjmu)	1 000 000	1 000 000
Úrokové náklady (i = 10 % p.a)	0	0,1*2,5 mil.=250 000
EBT (zisk před zdaněním)	1 000 000	750 000
a) Daň z příjmů PO (20%)	0,2*1 mil=200 000	0,2*750 tis.= 150 000
EAT (čistý zisk)	800 000	600 000
a) ROE (rentabilita vl. kapitálu)	800 tis./5 mil = 0,16 (16%)	600 tis./2,5 mil = 0,24 (24 %)
ROC (rentabilita celk. kapitálu)	1 mil./5 mil. = 0,2 (20 %)	1 mil./5 mil. = 0,2 (20 %)

- b) **Čisté náklady CK** = úrok – daňová úspora = 250 000 – 50 000 = 200 000,
Čistá úroková sazba = čisté náklady CK/CK = 200 000/2 500 000 = 0,08 (8%)

Čistá úroková sazba = $i \cdot (1-t) = 0,1 \cdot (1-0,2) = 0,08$ (8%)

- c) **Daňový efekt** = 200 000 – 150 000 = 50 000 Kč (daňová úspora)

Finanční páka = růstu ROE o 8 p.b. (0,24-0,16=0,08)

Příklad

Předpokládejme dvě modelové situace:

- A. Vlastní kapitál podniku je 5 milionů. Pokud by podnik financoval svou činnost jen vlastním kapitálem, dosáhl by zisku před zdaněním ve výši 1 milion. Daň z příjmů právnických osob dosahuje 20%.*
- B. Předpokládejme, že stejný podnik použije polovinu vlastního kapitálu a polovinu cizího, který získá z dlouhodobého bankovního úvěru. Vlastní kapitál bude 2,5 mil. a cizí kapitál také 2,5 mil. Zisk před zdaněním a placením úroků zůstává 1 milion. Úrok z poskytnuté půjčky je 10 % p.a..*

Vycházejme z předešlého zadání a předpokládejme, že úroková sazba z poskytnutého úvěru je 30 % p.a.

- a) Vypočítejte ROE a výši daně ze zisku u obou variant
- b) Určete sílu finanční páky a daňové štítu

Řešení

- a) Vypočítejte ROE a výši daně ze zisku u obou variant
b) Určete sílu finanční páky a daňové štítu

	Varianta A	Varianta B
Vlastní kapitál	5 000 000	2 500 000
Cizí kapitál	0	2 500 000
Celkový kapitál	5 000 000	5 000 000
EBIT (zisk před zdaněním a placením úroků)	1 000 000	1 000 000
Úrokové náklady ($i = 30 \% \text{ p.a}$)		
EBT (zisk před zdaněním)		
Daň z příjmů PO (20%)		
EAT (čistý zisk)		
ROE (rentabilita vlastního kapitálu) = EAT/vl. kapitál		
ROC (rentabilita celkového kapitálu) = EBIT/(VK+dl. CK)		

Řešení

- a) Vypočítejte ROE a výši daně ze zisku u obou variant
b) Určete sílu finanční páky a daňové štítu

	Varianta A	Varianta B
Vlastní kapitál	5 000 000	2 500 000
Cizí kapitál	0	2 500 000
Celkový kapitál	5 000 000	5 000 000
EBIT (zisk před zdaněním a placením úroků)	1 000 000	1 000 000
Úrokové náklady ($i = 30 \% \text{ p.a}$)	0	$0,3 * 2,5 \text{ mil.} = 750 000$
EBT (zisk před zdaněním)	1 000 000	250 000
Daň z příjmů PO (20%)	$0,2 * 1 \text{ mil.} = 200 000$	$0,2 * 250 \text{ tis.} = 50 000$
EAT (čistý zisk)	800 000	200 000
a) ROE (rentabilita vlastního kapitálu)	$800 \text{ tis.} / 5 \text{ mil.} = \mathbf{0,16}$ (16 %)	$200 \text{ tis.} / 2,5 \text{ mil.} = \mathbf{0,08}$ (8 %)
ROC (rentabilita celkového kapitálu) = EBIT / (VK + dl. CK)	$1 \text{ mil.} / 5 \text{ mil.} = \mathbf{0,2}$ (20 %)	$1 \text{ mil.} / 5 \text{ mil.} = \mathbf{0,2}$ (20 %)

- b) **Daňový efekt** = $200 000 - 50 000 = 150 000 \text{ Kč}$ (daňová úspora)
Finanční páka = pokles ROE o 8 p.b.

Kdy využít cizí zdroje?

- S cizím kapitálem většinou spojený náklady v podobě **úroku**. Ten snižuje čistý zisk.
- Aby finanční páka působila kladně, musí být výnosnost podniku (celkového kapitálu) vyšší než náklady cizího kapitálu

➤ **Finanční páka** působí kladně za podmínky:

ROC > i

Kde

i ... úroková sazba z cizích zdrojů

ROC ... rentabilita celkového kapitálu

Kde

ROC (Return on Capital)=EBIT/(vlastní kapitál + dlouhodobé cizí zdroje)

Výhody a nevýhody financování cizím kapitálem

Výhody CK

- může vést ke zvýšení ROE podniku
- Je levnější než kapitál vlastní (kapitál vlastní nese vysoké riziko, v případě likvidace společnosti jsou vlastníci uspokojováni poslední. Cena úrok ne podíl na zisku)
- Přináší daňové zvýhodnění
- Neznamená zásah věřitele do řízení společnosti
- Umožňuje získat relativně rychle finanční prostředky

Nevýhody CK

- Nese s sebou náklady v podobě úroku
- Vede k růstu zadluženosti podniku, (riziko ztráty likvidity a finanční nestability)
- S růstem zadluženosti roste cena cizího kapitálu a je obtížnější jej získat
- Omezuje jednání managementu (zaměřeno na splácení dluhu)

Pravidla financování

Jaký je optimální poměr VK a CK?

- Finanční struktura vhodná pro jednotlivé podniky se liší
- V teorii podnikového hospodářství existují pravidla, která dávají doporučení pro poměr vlastního a cizího kapitálu
- Pravidla financování a kapitálové struktury (**bilanční pravidla**):
 - **Pravidla vertikální kapitálové struktury**
 - Zaměřená jen na stranu pasiv
 - **Pravidla horizontální kapitálové struktury**
 - Vážou poměr vlastního a cizího kapitálu na majetkovou strukturu podniku

Pravidlo vertikální kapitálové struktury – Zlaté pravidlo vyrovnávání rizik

- Pravidlo je založeno na tom, že **poměr vlastního a cizího kapitálu by měl být 1:1 (50:50)**
- Někteří autoři doporučují 40:60 ve prospěch cizího kapitálu
- **Logika:** vlastníci podniku by se na financování měli podílet minimálně stejným dílem jako věřitelé
 - nižší riziko pro věřitel
 - snadnější cizí kapitál získat
 - příznivější podmínky jeho získání (nižší úrok).
- Vzhledem k existenci pákového efektu se uvedené pravidlo v praxi většinou nedodrhuje v poměru 1:1 a podíl cizího kapitálu je vyšší

Pravidlo horizontální kapitálové struktury

- Strukturu kapitálu váže na strukturu majetku

Rozeznáváme dvě varianty:

- **Zlaté bilanční pravidlo**

- v **užším pojetí**, že dlouhodobý majetek by měl být financován vlastním kapitálem
- v **širším pojetí** potom, že dlouhodobý majetek by měl být financován vlastním a dlouhodobým cizím kapitálem
 - Praxe ukazuje, že je pravidlo spíše respektováno ve svém širším pojetí

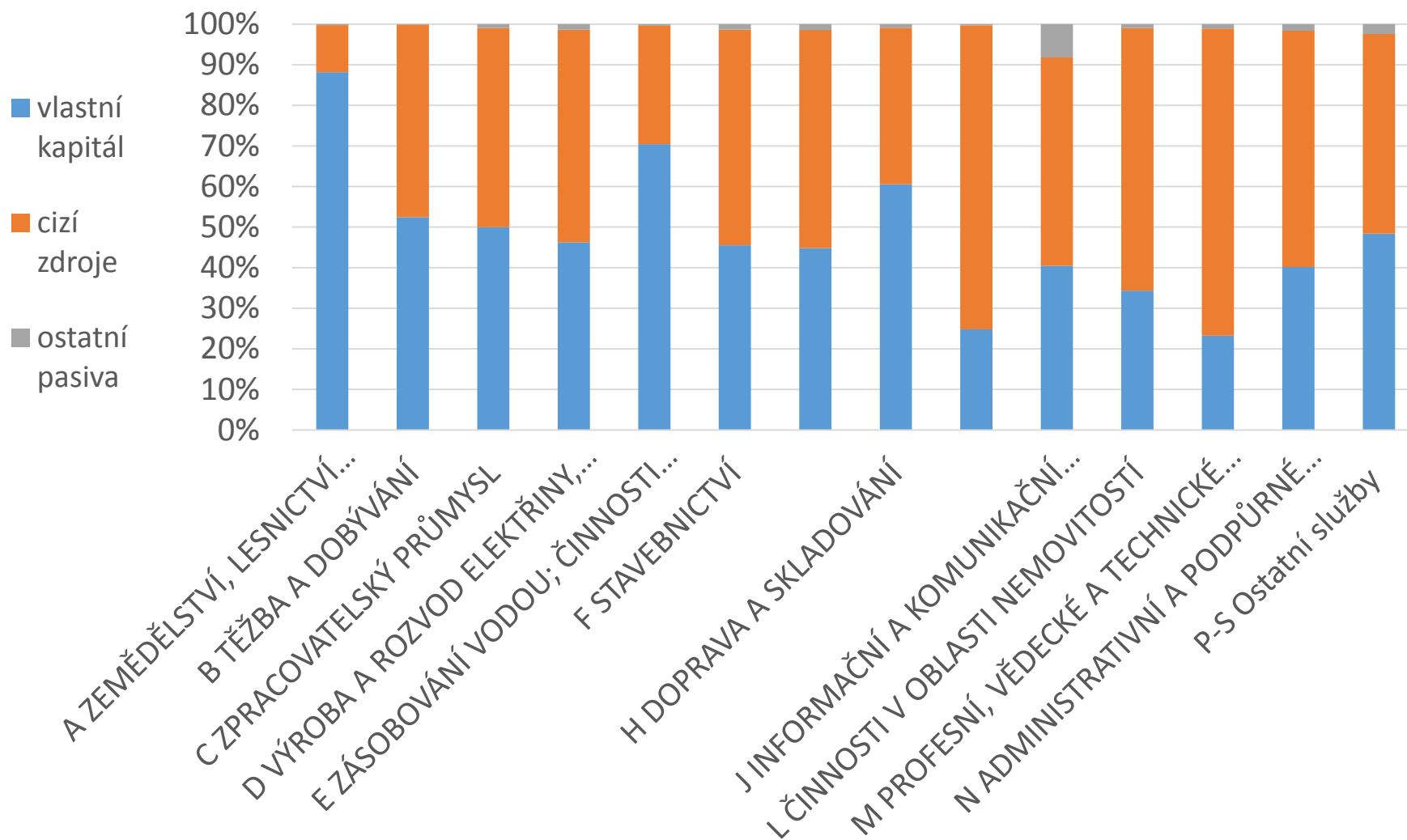
- **Zlaté pravidlo financování**

- mezi dobou, po kterou je kapitál vázán v majetku, a dobou, po níž je tento kapitál k dispozici, musí být shoda. Dodržování tohoto pravidla má zajistit platební schopnost podniku.

Poměr VK a CK je ovlivněn

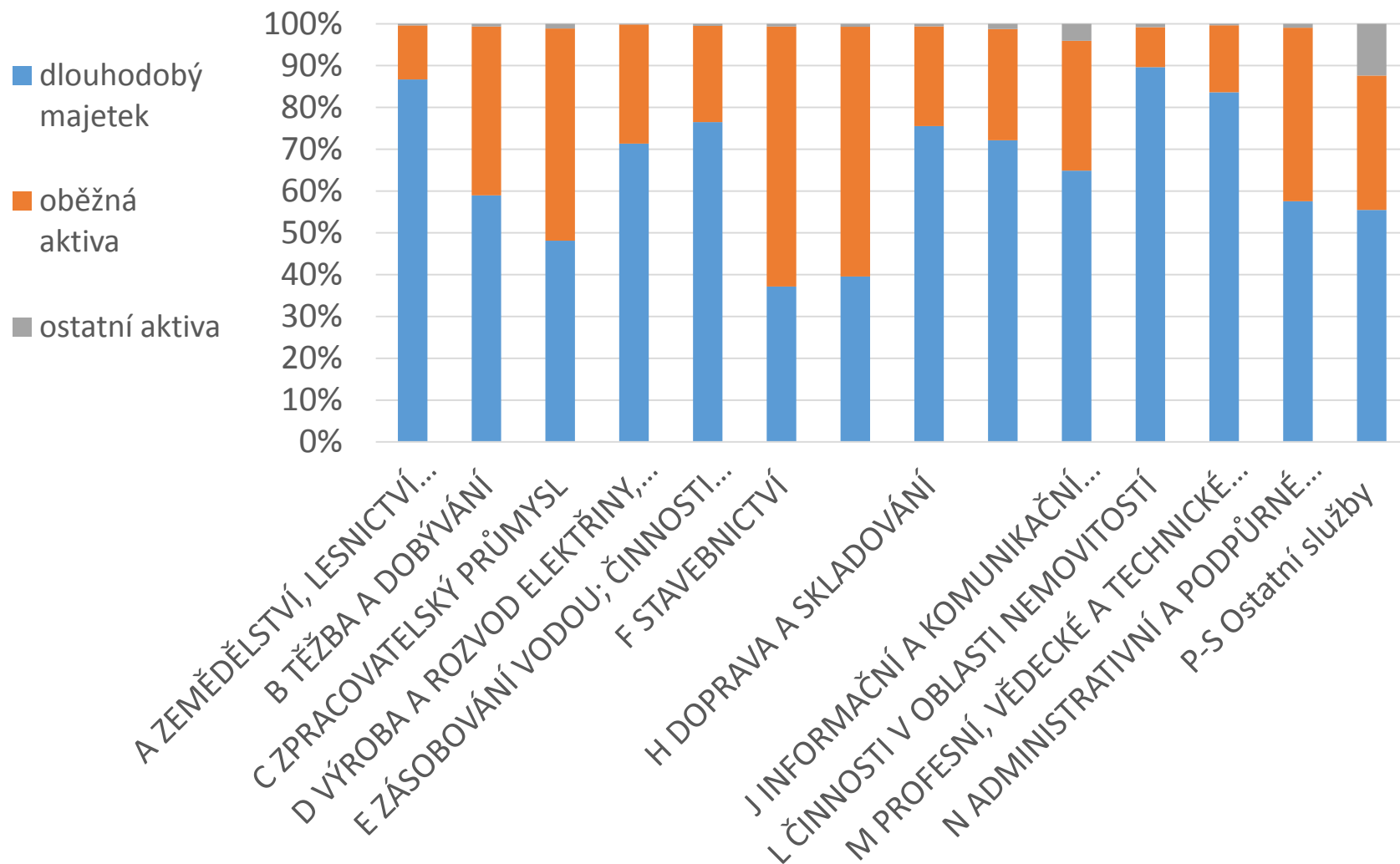
- **Předmětem činnosti podniku**
 - v průmyslových odvětvích a zemědělství většinou převládá VK,
 - v obchodních je poměr VK a CK 1:1 a
 - ve finančních podnicích převládá CK
- **Poměrem dlouhodobého a oběžného majetku** (čím vyšší je podíl dlouhodobého majetku, tím vyšší je podíl VK či dlouhodobého CK)
- **Osobním postojem podnikatele** (vyšší averze k riziku = nižšímu podílu cizího kapitálu)
- **Vyšší úrokové míry z cizího kapitálu** (v případě vyšších úrokových měr je cizí kapitál méně výhodný)
- **Výnosností podniku** (čím vyšší je výnosnost podniku, tím vyšší úrokovou míru je ochoten zaplatit za cizí kapitál)
- **Konkrétní hospodářskou situací podniku a vývojem na trhu** (podnik s výhledem na stabilní či rostoucí tržby a zisk si může dovolit více cizího kapitálu)

Podíl vlastního a cizího kapitálu ve firmách se sídlem v ČR v roce 2019

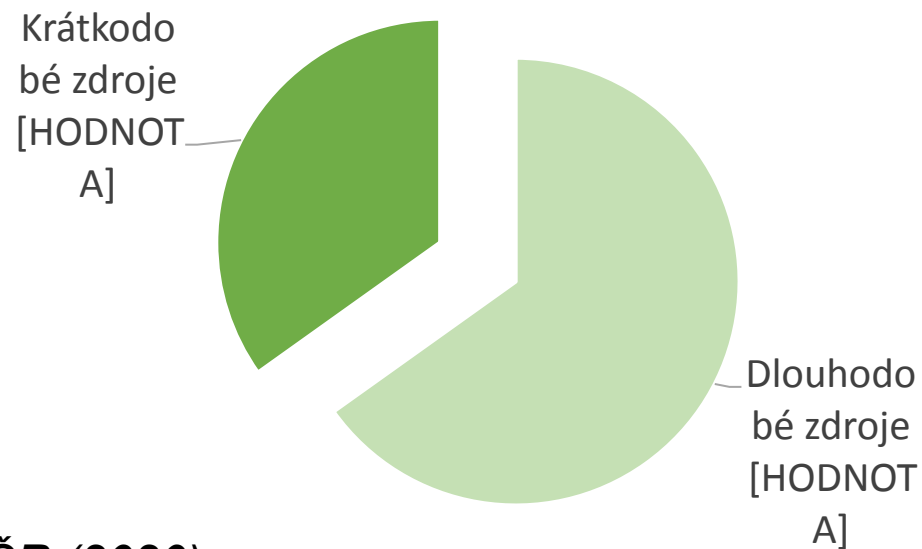
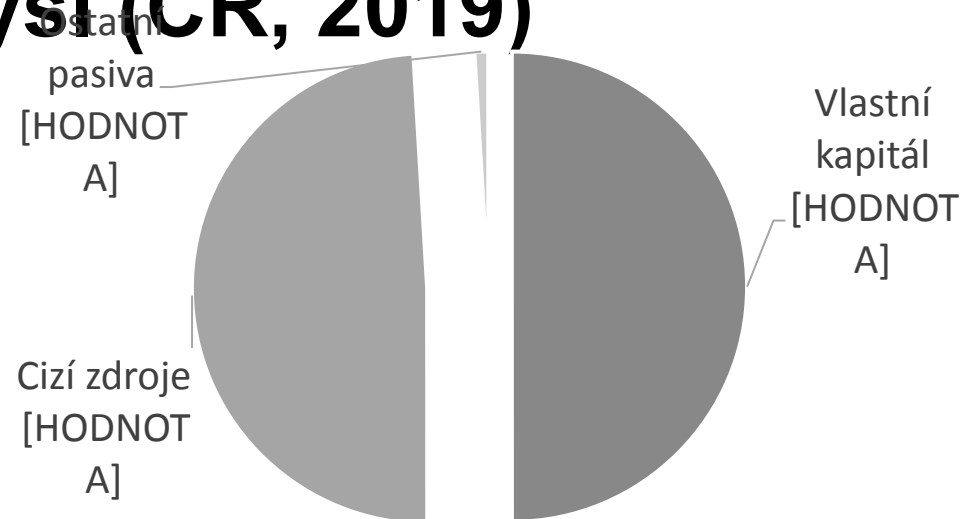
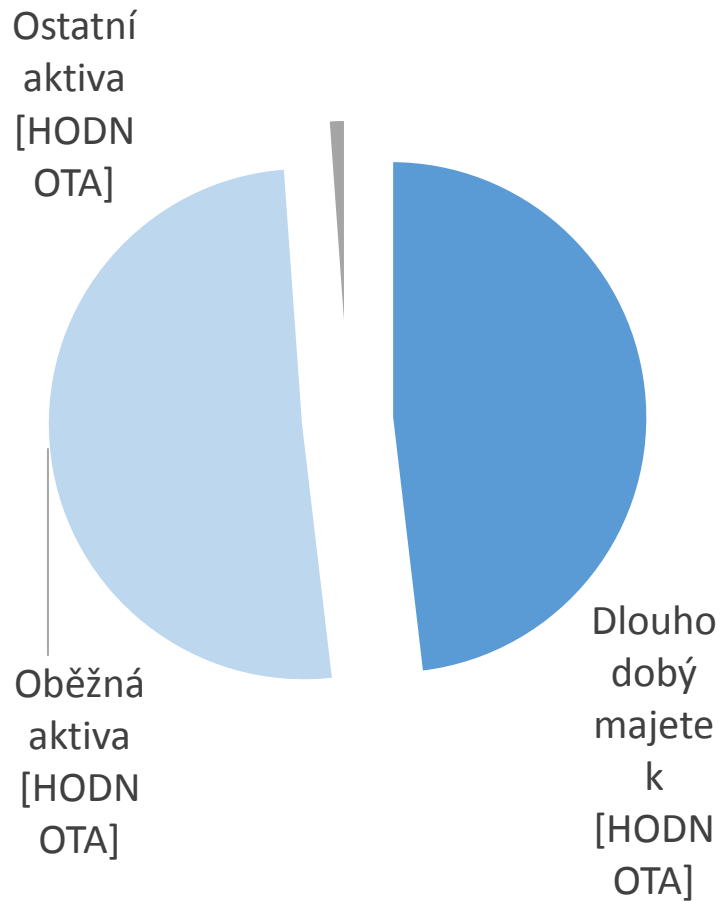
Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR (2020)

Podíl dlouhodobého a oběžného majetku ve firmách se sídlem v ČR v roce 2019

Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR (2020)

Majetková a kapitálová struktura – zpracovatelský průmysl (ČR, 2019)

Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR (2020)

Úkol 1

Podnik působící v oblasti maloobchodu a velkoobchodu vykázal za rok 2021 následující údaje (v tis. Kč)

Pozemky	1000	Základní kapitál	2250
Stroje a zařízení	1200	Rezervy	500
Budovy	5000	Tržby za prodané zboží	45000
Krátkodobé pohledávky	5595	Osobní náklady	3500
Nákladové úroky	650	Dlouhodobé bankovní úvěry	2000
Splatná daň z příjmů 19%	?	Krátkodobé závazky z obch. styku	8000
Peníze v pokladně a na běžném účtu	1865	Odpisy	800
Výrobky na skladě	3730	Náklady na prodané zboží	36000
a) Z následujících údajů sestavte rozvahu a výkaz zisků a ztrát Spotřeba energie a služeb	3000	Nerozdělaný zisk či ztrát období	5050
b) Zhodnoťte, zda je dodržováno zlaté pravidlo vyrovnávání rizik (pravidlo vertikální kapitálové struktury) a zlaté bilanční pravidlo. Software	2600	Výsledek hosp. běžného období	?

Zlaté pravidlo vyrovnávání rizik: poměr VK:CK (50:50) nebo (40:60).

Zlaté bilanční pravidlo: dlouhodobý majetek je nutno financovat vlastním kapitálem (resp. v širším pojetí dlouhodobým kapitálem)

Úkol 1 – řešení

a)

Pozemky	1000	Základní kapitál	2250
Stroje a zařízení	1200	Rezervy	500
Buildovy	5000	Tržby za prodané zboží	4500 0
Krátkodobé pohledávky	5595	Osobní náklady	3500
Nákladové úroky	650	Dlouhodobé bankovní úvěry	2000
Splatná daň z příjmů 19%	?	Krátkodobé závazky z obch. styku	8000
Peníze v pokladně a na běžném účtu	1865	Odpisy	800
Výrobky na skladě	3730	Náklady na prodané zboží	3600 0
ROZVAHA (v tis.)		PASIVA	
1. Dlouhodobý majetek		1. Vlastní kapitál	
Dlouhodobý nehmotný majetek	Spotřeba energie	Základní kapitál	3000
Dlouhodobý hmotný majetek	Software	Kapitálové fondy	260, 5
Dlouhodobý finanční majetek		Fondy ze zisku	5
		Výsledek hospodaření minulých let	
		Výsledek hosp. běžného období	

1. Dlouhodobý majetek

Dlouhodobý nehmotný majetek
Dlouhodobý hmotný majetek
Dlouhodobý finanční majetek

2. Oběžná aktiva

Zásoby
Pohledávky
Krátkodobý finanční majetek
Peněžní prostředky

3. Časové rozlišení aktiv

1. Vlastní kapitál

Základní kapitál
Kapitálové fondy
Fondy ze zisku
Výsledek hospodaření minulých let

Výsledek hosp. běžného období

2. Cizí zdroje

Rezervy
Závazky
Dlouhodobé závazky
Krátkodobé závazky

3. Časové rozlišení pasiv

Úkol 1 – řešení

a)

Aktiva=18650,5

Pasiva bez VH běžného období = 17800

Bilanční rovnost

VH běžného období=18650,5-17800=850,5

Pozemky	1000	Základní kapitál	2250
Stroje a zařízení	1200	Rezervy	500
Budovy	5000	Tržby za prodané zboží	4500 0
Krátkodobé pohledávky	5595	Osobní náklady	3500
Nákladové úroky	650	Dlouhodobé bankovní úvěry	2000
Splatná daň z příjmů 19%	?	Krátkodobé závazky z obch. styku	8000
Peníze v pokladně a na běžném účtu	1865	Odpisy	800
Výrobky na skladě	3730	Náklady na prodané zboží	3600 0
Správa energie a služeb	3000	Nerozdělený zisk minulých období	5050
ROZVAHA (v tis.)	260,5	PASIVA	
Software	260,5	Výsledek hosp. běžného období	8 151 ?

AKTIVA

1. Dlouhodobý majetek	7 460,5
Dlouhodobý nehmotný majetek	260,5
Dlouhodobý hmotný majetek	7 200
Dlouhodobý finanční majetek	
2. Oběžná aktiva	11 190
Zásoby	3 730
Pohledávky	5 595
Krátkodobý finanční majetek	1 865
Peněžní prostředky	
3. Časové rozlišení aktiv	18 650,5

1. Vlastní kapitál	5
Základní kapitál	2 250
Kapitálové fondy	
Fondy ze zisku	
Výsledek hospodaření minulých let	5 050 850,5
Výsledek hosp. běžného období	10 500
2. Cizí zdroje	500
Rezervy	
Závazky	2 000
Dlouhodobé závazky	8 000
Krátkodobé závazky	
3. Časové rozlišení pasiv	18 650,5

Úkol 1 – řešení

a)

Pozemky	1000	Základní kapitál	2250	
Stroje a zařízení	1200	Rezervy	500	
Budovy	5000	Tržby za prodané zboží	4500 0	
Krátkodobé pohledávky	5595	Osobní náklady	3500	
Nákladové úroky	650	Dlouhodobé bankovní úvěry	2000	
Splatná daň z příjmů 19%	?	Krátkodobé závazky z obch. styku	8000	
Peníze v pokladně a na běžném účtu	1865	Odpisy	800	
VÝKAZ ZISKŮ A ZTRÁT				
Provozní výnosy	Výrobky na skladě	3730	Náklady na prodané zboží	3600 0
Tržby za prodané zboží				
Provozní náklady	Spotřeba energie a služeb	3000	Nerozdělený zisk minulých období	5050
Náklady na prodané zboží				
Spotřeba energie a služeb	Software	260, 5	Výsledek hosp. běžného období	?

Osobní náklady

Úpravy hodnot dl. majetku (odpisy)

Provozní výsledek hospodaření

Finanční výnosy

Finanční náklady

Nákladové úroky

Finanční výsledek hospodaření

Výsledek hospodaření před zdaněním

Daň z příjmů

Výsledek hospodaření po zdanění

Úkol 1 – řešení

a)

Pozemky	1000	Základní kapitál	2250
Stroje a zařízení	1200	Rezervy	500
Budovy	5000	Tržby za prodané zboží	45000
Krátkodobé pohledávky	5595	Osobní náklady	3500
Nákladové úroky	650	Dlouhodobé bankovní úvěry	2000
Splatná daň z příjmů 19%	?	Krátkodobé závazky z obch. styku	8000
Peníze v pokladně a na běžném účtu	1865	Odpisy	800
Výrobky na skladě	3730	Náklady na prodané zboží	36000

VÝKAZ ZISKŮ A ZTRÁT

Provozní výnosy	45 000
Tržby za prodané zboží	45 000
Provozní náklady	43 300
Náklady na prodané zboží	36 000
Spotřeba energie a služeb	3 000
Osobní náklady	3 500
Úpravy hodnot dl. majetku (odpisy)	800
Provozní výsledek hospodaření	1 700
Finanční výnosy	0
Finanční náklady	650
Nákladové úroky	650
Finanční výsledek hospodaření	-650
Výsledek hospodaření před zdaněním	1 050
Daň z příjmů	850,5
Výsledek hospodaření po zdanění	199,5

3000	Nerozdělený zisk minulých období	5050
260,5	Výsledek hosp. běžného období	?

Úkol 1 – řešení

b) Zhodnoťte, zda je dodržováno zlaté pravidlo vyrovnávání rizik (pravidlo vertikální kapitálové struktury) a zlaté bilanční pravidlo.

AKTIVA	ROZVAHA (v tis.)	PASIVA	
1. Dlouhodobý majetek	7 460,5	1. Vlastní kapitál	8 151
Dl. nehmotný majetek	260,5	Základní kapitál	2 250
Dl. hmotný majetek	7 200	Kapitálové fondy	
Dl. finanční majetek		Fondy ze zisku	
2. Oběžná aktiva	11 190	VH minulých let	5 050
Zásoby	3 730	VH běžného období	850,5
Pohledávky	5 595	2. Cizí zdroje	10 500
Kr. finanční majetek		Rezervy	500
Peněžní prostředky	1 865	Závazky	
		Dl. závazky	2 000
		Kr. závazky	8 000
3. Časové rozlišení aktiv		3. Časové rozlišení pasiv	
	18 650,5		18 650,5

Zlaté pravidlo vyrovnávání rizik: poměr VK:CK (50:50) nebo (40:60).

Zlaté bilanční pravidlo: dlouhodobý majetek je nutno financovat vlastním kapitálem (resp. v širším pojetí dlouhodobým kapitálem)

Úkol 1 – řešení

AKTIVA	ROZVAHA (v tis.)	PASIVA	
1. Dlouhodobý majetek	7 460,5	1. Vlastní kapitál	8 151
Dl. nehmotný majetek	260,5	Základní kapitál	2 250
Dl. hmotný majetek	7 200	Kapitálové fondy	
Dl. finanční majetek		Fondy ze zisku	
2. Oběžná aktiva	11 190	VH minulých let	5 050
Zásoby	3 730	VH běžného období	850,5
Pohledávky	5 595	2. Cizí zdroje	10 500
Kr. finanční majetek		Rezervy	500
Peněžní prostředky	1 865	Závazky	
		Dl. závazky	2 000
		Kr. závazky	8 000
3. Časové rozlišení aktiv		3. Časové rozlišení pasiv	
	18 650,5		18 650,5

b)

Zlaté pravidlo vyrovnávání rizik:

poměr VK:CK (50:50) nebo (40:60).

$VK/pasiva = 8151/18650,5 = \mathbf{0,437}$ (44 %)

$CK/pasiva = 10500/18650,5 = \mathbf{0,563}$ (56 %)

VK:CK = 44:56 Firma splňuje.

Zlaté bilanční pravidlo:

dl. majetek je nutno financovat vlastním kapitálem (resp. v širším pojetí dl. kapitálem)

Dlouhodobý majetek = **7 460,5**

VK = **8 151**

$VK + dl. CK = VK + (rezervy + dlouhodobé závazky) = 8 151 + 500 + 2 000 = \mathbf{10 651}$

Dlouhodobý majetek < VK ... Firma splňuje i v nejužším pojetí.

Zlaté pravidlo vyrovnávání rizik: poměr VK:CK (50:50) nebo (40:60).
Zlaté bilanční pravidlo: dlouhodobý majetek je nutno financovat vlastním kapitálem (resp. v širším pojetí dlouhodobým kapitálem)

Dotazy?

Kontrolní otázky

- Co zachycuje rozvaha?
- Co jsou aktiva?
- Co je dlouhodobý majetek podniku a co do něj řadíme?
- Co jsou oběžná aktiva a co do nich řadíme?
- Co jsou pasiva?
- Co jsou vlastní zdroje podniku? Co do nich řadíme?
- Co jsou cizí zdroje podniku? Co do nich řadíme?
- Co vyjadřuje bilanční rovnost?
- Jaké zdroje mohou podnikatelé použít při založení podniku?
- Co je finanční páka?
- Co rozumíme daňovým štítem?
- Jaká pravidla financování rozeznáváme? Popište je.

Literatura

Základní a doporučená:

- Synek, M. a Kislingerová, E. (2015). *Podniková ekonomika*. 6. přeprac. a dopl. vyd. Praha: C.H. Beck. Kapitola 8.

Další použité zdroje:

- Wöhe, G. (1995). *Úvod do podnikového hospodářství*. Praha: C.H.Beck.
- Zákon č. 586/1992 Sb. Zákon o daních z příjmů
- Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR (2020). Finanční analýza podnikové sféry za rok 2019. Dostupné na: <https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/analyticke-materialy-a-statistiky/analyticke-materialy/financni-analyza-podnikove-sfery-za-rok-2019--255382/>